

Britt Claesson från DART (AKK-pedagog)

[Britts föreläsning – hämtat från nätet](#)

[Tips och material från AKK – t.ex. kom igång kartor](#)

[Sökcentrum](#)

[Hattenförlaget](#)

[Annat som jag hittat](#)

[Symwriter](#)

[testa Symwriter](#)

AKK i skolan (Alternativ och kompletterande kommunikation)

[DART- Västra Sveriges kommunikations- och dataresurscenter för funktionshindrade](#)

- Utredning/utprovning
- utbildning – kurser på Dart och på uppdrag
- Forskning och utveckling
- Tvärprofessionellt team
- Kombination anslags – och intäktsfinansiering

Mats Lundälv – arbetar för att talsynteser och liknande program ska finnas tillgängligt gratis på INTERNET.

[Messa – kunna skicka bilder](#)

Innehåll föreläsning

- Vad är AKK?
- Kommunikation, språk och tal

Alternativ och kompletterande kommunikation

Ersätter och kompletter ett bristande tal (språk i kommunikation mellan människor)

Vem behöver AKK?

1. Medel för att uttrycka sig

- personer med god språkförståelse i kombination med stora uttryckssvårigheter
- ofta bestående behov

2. Stöd för uttryck och förståelse

- både för att förstå och för att använda språk
- ibland övergående – på väg mot tal
- ibland situationsberoende – när talet inte räcker till

3. alternativ för uttryck och förståelse

- både för att förstå och för att använda språk
- ofta bestående

Vem behöver AKK?

- Utvecklingsstörning
- Autism
- Asperger syndrom
- ADHD
- Rörelsehinder
- Språkstörning
- Inlärningssvårigheter
- Hörselnedsättning
- Läs och skrivsvårigheter
- Dyslexi
- Elever med annat modersmål än svenska
- Syskon till personer med kommunikativa funktionsnedsättningar
- klasskamrater

ALDRIG PRATA MED ELEVER/KLASS OM ELEVS FUNKTIONSNEDSÄTTNING OM INTE ELEVEN I FRÅGA HAR SAMMA KUNSKAP!!

AKK innefattar

- Brukare – personen som har funktionsnedsättning för kommunikation
- Redskap – kommunikationssätt, metodik och hjälpmedel för detta
- Omgivningen – människor, samspelepartners och miljön.

Övning: 3-5 min

Diskutera och skriv ner betydelsen av orden:

- **Kommunikation:** minst två, budskap, budskapet måste vara tydligt för att förstå budskapet, tolkning, samspel, allt man gör för att påverka ngn annan till en reaktion, möte
- **Språk:** (hjälpmedel/verktyg för att föra fram budskapet, t.ex teckenspråk, bilder, musik, rörelse, kroppsspråk,)TANKAR OCH KÄNSLOR SOM FORMULERAS. ”Ett konventionellt system av symboler varigenom tankar och verklighet beskrivs.”
- **Tal (+ teckenspråk, skrift, AKK):** sätta ljud på saker

Kroppsspråk → kroppskommunikation då det inte har några regler.

Syntolkning. Att prata högt om vad jag hör och ser

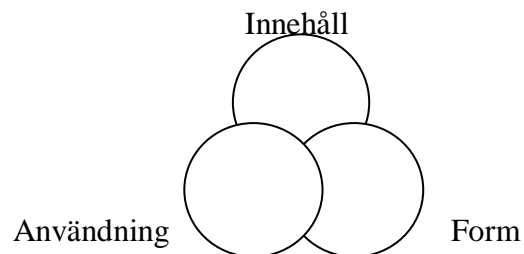
Kommunikativa rättigheter

- Att kommunicera är lika viktigt som att äta, dricka och röra sig
- Vi utgår från att alla kan kommunicera
 - Alla kommunicerar på något sätt
- Fokus bör ligga på aktivitet & delaktighet
 - i förhållande till kroppsstruktur & funktion

[ICF](#), International Classification of Functioning, Disability and Health

Kommunikation och språk

T.ex. barn med [dyspraxi](#), [selektiv mutism](#)

Form – hur kommunicerar vi?

- Tal
- Röst
- Gester, ansiktsuttryck & mimik
- Teckenspråk
- Större kroppsrörelser och fysisk placering i rummet
- ...

Innehåll – om vad kommunicerar vi?

- Det vi har erfarenhet av och kännedom om både hos oss själva och hos samtalspartnern.
 - känslor
 - händelser
 - Konkreta saker
 - Det vi vill veta mer om
 - Social accepterade samtalsämnen, t.ex. väder
 - Etc.

Den som inte kan tala, hur ska han/hon kommunicera? Powerpoint, → då blir man någon, någon som har ett intresse.

Användning – varför kommunicerar vi

- Av olika anledningar
 - för att få konkreta behov uppfyllda
 - för att känna gemenskap och vara delaktiga
 - för att ge, få och förstå information
 - för att lära oss och för att utvecklas

<http://www.spsm.se/>

Att ta emot och förstå kommunikation

Språk:hörsel, känsel, språk, minne, erfarenheter, miljö....

LPO 94

Mål att uppnå i grundskolan:

Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskolan....

Mål att uppnå i särskolan (LPO 94)

Skolan ansvarar för att varje elev som lämnar grundsärskolan:

- efter sin förmåga kan lyssna, läsa och kommunicera

Skolan ansvarar för att varje elev som lämnar träningsskolan har utvecklat sin förmåga

...

Utmaning för skolan:

Kommunikativa funktioner

Språklig förmåga

– Direktkommunikation

– Läs- och skrivförmåga

Aktivitet och delaktighet

- Rätt att få uttrycka åsikter
- Påverka beslut som rör en själv
- Möjlighet att ta till sig samhällsinformation

Hjälpmedel: [Wordread Plus](#) , [C pen](#)

AKK

För alla

Föremål

Gester

Rörelser

Mimik

Blick

Bilder

Särskilt utprovad

Föremål som AKK

Tecken som AKK

Olika bildsystem

Talande hjälpmedel: ”pratapparater”

Kommunicera med AKK! Vad behövs?

1. Någon att prata med
2. Något att prata om
3. Ett ord-(tecken, bild/symbol-, fras-) förråd som passar (personen och ämnet)
4. Kännedom om vad som finns i mitt ordförråd
5. Kunskap om hur man frågar, svarar, berättar, kommenterar med hjälp av detta ordförråd

6. Möjlighet att praktiskt hantera ”ordförrådet”

7. Jämför: hur lär vi oss ett språk

Hjälpmedel: Det är skönt att se, huru den goda viljan,

Vad väntar vi på?

Viktigt att inte vänta för länge med hjälpmedel jfr med att vi inte väntar med att ge folk glasögon.